

„Plānošanas reģionu sadarbības nozīme radošās industrijas laikmetīgai attīstībai”

Ilva Kalnāja

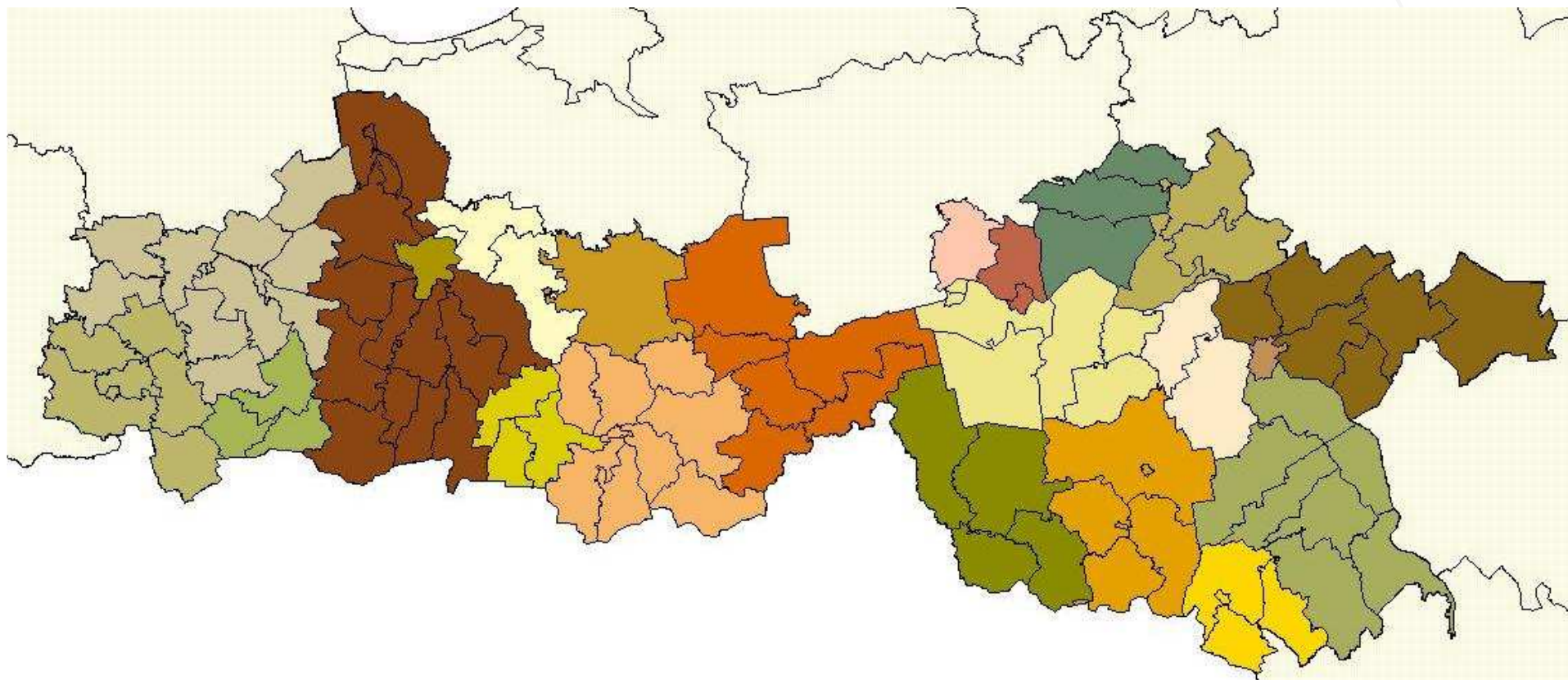
Zemgales plānošanas reģiona

kultūras attīstības speciāliste

08.12.2010.

Zemgales plānošanas reģions

- **Pirms reformas:** Jelgavas pilsēta, Aizkraukles, Bauskas, Dobeles, Jelgavas un Jēkabpils rajons.
- **Pēc reformas:** Jelgavas un Jēkabpils pilsētas, Neretas, Jaunjelgavas, Pļaviņu, Kokneses, Aizkraukles, Skrīveru, Iecavas, Bauskas, Vecumnieku, Rundāles, Auces, Tērvetes, Dobeles, Jelgavas, Ozolnieku, Aknīstes, Salas, Jēkabpils, Viesītes un Krustpils novadi.

Radošo industriju definīcijas

Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas (2005/2006)

Radošās industrijas ir aktivitātes, kuru izcelsme balstās **indivīda radošajā darbībā, prasmēs un talantā** un kurām, radot un izmantojot intelektuālo īpašumu, ir potenciāls veidot produktus ar augstu pievienoto vērtību. Tās aptver arhitektūru, reklāmu, mākslas un kultūras industrijas, dizainu (ieskaitot modi, grafisko dizainu un lietišķo mākslu), filmu, datorspēles un interaktīvās programmatūras, mūziku, jaunus medijus, izdevējdarbību, radio un televīziju.

Nacionālais attīstības plāns (2006)

Radošās industrijas - aktivitātes, kuru izcelsme balstās indivīda radošajā darbībā, prasmēs un talantā un kurām, izveidojot un izmantojot intelektuālo īpašumu, ir potenciāls celt labklājību un radīt darba vietas. Tās aptver arhitektūru, reklāmu, mākslas un kultūras industrijas, dizainu (ieskaitot modi, grafisko dizainu un lietišķo mākslu), filmu, datorspēles un interaktīvās programmatūras, mūziku, jaunus medijus, izdevējdarbību, radio un televīziju u.c. Radošās industrijas produktu ražošana ir sarežģīts process, kura ietvaros, sadarbojoties publiskajam, privātajam un nevalstiskajam sektoram, mijiedarbojas idejas radīšana, īstenošana un publiskošana.

Pētījums „Radošās industrijas Latvijā” (2007)

Radošās industrijas ir tautsaimniecības nozares, kas balstās uz individuālo vai kolektīvo radošumu, prasmēm un talantu un spēj celt labklājību un radīt darba vietas, radot un/vai izmantojot intelektuālo īpašumu. Radošās industrijas rada, attīsta, ražo, izmanto, izrada, izplata, saglabā produktus, kam piemīt ekonomiska, kultūras un/vai izklaides vērtība.

NACE klasifikatorā norādītās šīs nozares iedalītas deviņos sektoros:

- (1) literatūra, prese un poligrāfija,
- (2) vizuāla māksla,
- (3) audiomāksla,
- (4) audiovizuālā māksla,
- (5) TV, radio un interaktīvie mediji,
- (6) reklāma,
- (7) izpildītājmāksla,
- (8) kultūras saglabāšana, izplatīšana un izglītība,
- (9) atpūta, izklaide un citas kultūras darbības.

Profesionālās un profesionālās ievirzes kultūrizglītības iestādes Latvijas reģionos

t.sk. Zemgalē 22 mākslas un mūzikas skolas

Latvijas- Lietuvas pārrobežu sadarbības programmas projekts “Radošo industriju attīstība Latvijas un Lietuvas pierobežu reģionos”(1)

- **Projekta mērķis:** radīt labvēlīgu vidi radošo industriju attīstībai reģionos, palielinot to īpatsvaru kopproduktā, veicinot ideju komercializāciju audiovizuālās, multimediju un dizaina nozarēs un veidojot atbalsta infrastruktūru pašvaldībās.
- **Projekta apakšmērķi:**
- definēt un apzināt radošās industrijas projekta teritorijā, nosakot to aktivitāti, nozīmīgumu un struktūru, kā arī novērtēt radošo industriju ieguldījumu reģionu ekonomikā, noskaidrojot nozīmīgākās radošo industriju savstarpējās saiknes un saiknes ar citām nozarēm;
- izpētīt izglītības piedāvājumu attiecībā uz radošo industriju profesijām;
- izpētīt radošo industriju pieprasījumu pēc speciālistiem;
- izpētīt radošo industriju nozaru attīstības dinamiku un tendences projekta teritorijā, noteikt nozares, kurām ir lielākais attīstības potenciāls katrā reģionā;
- veidot izpratni par radošajām industrijām, to nozīmi, specifiku, struktūru un attīstības potenciālu, veicinot radošumu ikvienā cilvēkā, mācot tiem to atrast, izmantot, sadarboties un paplašināt redzesloku;
- veicināt radošo ideju komercializāciju;
- izveidot atbalsta infrastruktūru pašvaldībās, pie mākslas, mūzikas skolām, jauniešu iniciatīvas centriem u.c.;
- radīt bāzi prakses vietu nodrošinājumam un mentoringa kustībai radošo industriju nozarēs;
- izveidot pārrobežu sadarbības tīklu radošo industriju turpmākai attīstībai reģionos.

Projekts “Radošo industriju attīstība Latvijas un Lietuvas pierobežu reģionos”(2)

- **Projekta vadošais partneris:** Zemgales plānošanas reģions (PR);
- **Projekta partneri LV:** Latgales PR; Kurzemes PR; Jelgavas dome; Rundāles novada pašvaldība; Ozolnieku pašvaldība; Aizkraukles novada pašvaldība; Pļaviņu mākslas skola; Liepājas mākslas skola; Kuldīgas novada pašvaldība; Ventspils pilsētas dome;
- **Projekta partneri LT:** Šauļu reģiona attīstības aģentūra; Klaipēdas universitāte; Rokišķu jauniešu centrs; Birštonas pašvaldība; Visaginas bērnu centrs.
- Projekta ieviešanas laiks 18 mēneši (01.2011.-06.2012);
- Projekta kopējais budžets EUR 1 189 592.
- I.prioritāte - Sociālekonomiskās attīstības un konkurētspējas veicināšana reģionā

Projekts “Radošo industriju attīstība Latvijas un Lietuvas pierobežu reģionos”(3)

- Projekta aktivitātes:
- Pētījums par radošo industriju nozaru attīstību (WP2)
- Radošuma attīstība un komercializācija (WP3)
- Radošo industriju infrastruktūras uzlabošana un nepieciešamā aprīkojuma iegāde uz esošo mākslas, mūzikas skolu un jaunrades centru bāzes (WP4)

Projekta rezultāti - pētījums(1):

Izstrādāts pētījums, kurā izvērtēta radošo industriju esošā situācija un potenciāls projekta teritorijā, noorganizētas 5 diskusijas un 5 semināri, publicētas 8 publikācijas par radošajām industrijām.

Plānotā pētījuma saturs:

- definētas un apzinātas radošās industrijas projekta teritorijā, nosakot to aktualitāti, nozīmīgumu un struktūru, kā arī novērtētu radošo industriju ieguldījumu reģionu ekonomikā, noskaidrojot nozīmīgākās radošo industriju savstarpējās saiknes un saiknes ar citām nozarēm;
- izglītības piedāvājuma analīze attiecībā uz radošo industriju profesijām Projekta teritorijā un Latvijā kopumā dažādos izglītības līmeņos un formās (vidējā, augstākā, profesionālā, mūžizglītība),
- radošo industriju speciālistu pieprasījums Projekta teritorijā (uzņēmēju aptauja);
- radošo industriju nozaru attīstības dinamika un tendences projekta teritorijā, nozaru ar lielāko attīstības potenciālu katrā reģionā definēšana;
- izstrādāts rīcības plāns, kas iezīmē konkrētas darbības plānošanas reģioniem, vietējām pašvaldībām, radošo industriju atbalsta institūcijām, radošo industriju attīstības veicināšanai katrā reģionā.

Par pētījuma izstrādi būs atbildīgs Zemgales plānošanas reģions, iesaistīti Kurzemes PR, Latgales PR, Šauļu attīstības aģentūra;

Projekta rezultāti - pētījums(2):

- Pētījuma ietvaros tiks organizētas diskusijas un semināri radošo industriju uzņēmējiem, izglītības iestāžu darbiniekiem, studentiem reģionos un projekta teritorijā par veiksmīgākajām sadarbības formām, tiks sniegtas konsultācijas uzņēmējiem ar mērķi projekta rezultātā nodibināt radošo industriju atbalsta institūciju (asociāciju, tīklojumu vai citu), kas spētu turpmāk patstāvīgi darboties un veicināt radošo industriju attīstību reģionos un projekta teritorijā kopumā.
- Plānotās semināru tēmas:
- Sadarbības formas uzņēmējdarbības attīstībai –nozaru asociācijas, tīklojumi, klasteri - piemērotākie risinājumi radošo industriju nozarēs Latvijā.
- Uzņēmējdarbības vide un kultūra - ziemeļvalstu pieredze.
- Radošo industriju asociāciju darbība ES.
- Veiksmīgākie sadarbības piemēri un izplatītākie kopīgi risināmie jautājumi uzņēmējdarbībā.
- Finansējuma piesaistes iespējas nozaru atbalsta institūcijām (asociācijām, NVO, citām)
- Plānotās diskusiju tēmas:
- Sadarbības iespējas starp radošo industriju uzņēmumiem,
- Radošo industriju uzņēmumu sadarbības iespējas ar izglītības iestādēm, valsts, pašvaldību institūcijām,
- Kopīgo problēmu definēšana radošo industriju uzņēmumiem. Problēmu, kuras iespējams risināt kopīgi definēšana;
- Sadarbība ar citu valstu radošo industriju nozaru asociācijām, NVO;
- Veiksmīgākās sadarbības formas definēšana.

Projekta rezultāti – ideju komercializācija:

Projekta ietvaros notiks 10 semināri, 24 apmācības, 34 meistarklases, 4 plenēri, 3 izstādes, 4 radošās nometnes, 2 konferences

Piemēram:

- Izstādes un semināri dizaina, video/skaņu un foto mākslā Daugavpilī, Jelgavā un Klaipēdā – *org. Latgales PR,*
- Apmācības amatniekiem un kultūras darbiniekiem – „Senā un modernā amatniecība”, „Tautas mākslas iezīmes”, „Kultūras nozīme un ietekme” un „Mākslas izteiksmes biznesā, ražošanā, vadībā, mārketiņgā un mājāsaimniecībā” un starptautisks forums-diskusija uzņēmējiem-amatniekiem un studentiem – *org. Šauļu attīstības aģentūra*
- Radošās nometnes, bērnu vasaras nometnē "Lediņi" un Jelgavas Mākslas skolā - lietišķā dizaina prasmju apguvei - “Esi vesels” un suvenīru un dāvanu izstrādes apguvei - “Apdrukas cehs” bērniem, tai skaitā ar īpašām vajadzībām un "Māksla, mode, tehnika" visiem projektā iesaistītajiem partneriem, kuriem interesē šī tēma – *org. Jelgavas pašvaldība*

Projekta rezultāti – ideju komercializācija (2):

- Paneldiskusijas Latvijas un Ziemeļlietuvas reģionu radošo industriju pārstāvjiem (uzņēmējiem un sociālajiem partneriem) 7 nozarēs, Latvijas un Ziemeļlietuvas reģionu radošo industriju profesionālo izglītības audzēkņu radošo darbu komercializācijas konkurss 13 kategorijās ; Meistarklases 15 kategorijās; Latvijas un Lietuvas pārrobežu reģiona radošo industriju pārstāvju konference – org. *Liepājas mākslas skola*;
- Apmācības vasaru nometņu ietvaros ar TV saitītās profesijās: programmu direktors, TV operators, TV redaktors scenārists, TV montāžas direktors, attēla speciālists, menedžments - filmu producenti, gaismas un skaņas operators, filmu direktors
org. *Klaipēdas universitāte*

Projekta rezultāti - ideju komercializācija(3):

- Radošās darbnīcas - keramikas, gleznošanas, grafiskā dizaina, mākslas fotogrāfijas, tekstilapstrādes – *org. Rokišķu jauniešu centrs,*
- apmācību kursi Dobspiedes pamati: Dobspiedes tehnikas paņēmieni apgūšana, Augstspiedes pamati, Fotokursi un grafikas plenērs – *org. Kuldīgas dome;*
- Radošo ideju komercializācijas apmācības 4 apmācību grupām; „Svitenes mākslas plenērs”, - gleznotāju plenērs ar foto-video fiksāciju Latvijas un Ziemeļlietuvas māksliniekiem – *org. Rundāles dome*
- Plenērs māksliniekiem "Četras sezonas"; seminārs "Praktiskās dizaina tehnoloģijas"; seminārs "Tradicionālā mūzika un jaunās tehnoloģijas"; meistarklases radošo nozaru attīstībai (mārketings, iepakojums, jaunās mūzikas tehnoloģijas, grafiskais dizains un datora tehnoloģijas, pasākumu vadība) - *org. Birstonas mākslas skola.*
- apmācību kurss audio inženierijā; meistarklases ar dalībnieku koncertu noslēgumā 9 kategorijās – *org. Liepājas mākslas skola.*

Projekta rezultāti - ideju komercializācija(4):

- Meistarklase „Māla un veidošanas masu daudzveidība, to pielietošanas iespējas un tehnoloģiskie risinājumi mūsdienās” – *org. Pļaviņu mākslas skola;*
- Semināri Latvijas un Lietuvas partneru pedagogiem "Stils un ekoloģija ainavu dizainā", "Mūsdienīgi ainavu dizaina risinājumi un bērnu un jauniešu laukumu iekārtošana", radošā jauniešu nometne "ECO" kurā notiks praktiskas nodarbības jauniešiem par ainavu dizainu un web dizainu – *org. Visaginas bērnu centrs;*
- Seminārs - Radošās darbības komercializācijas praktiskas īstenošanas iespējas; meistarklases:
Fotodizaina; Lietišķās mākslas dizains - gleznošanas, zīda apgleznošanas un ādas dizaina; mūzika - sitamo instrumentu un stīgu instrumentu – *org. Ozolnieku pašvaldība;*
- Apmācības - radošo ideju komercializācijai – “Stikla dizaina inovācija” un “Modernie risinājumi audiovizuālo tehnoloģiju jomā” – *org. Aizkraukles mākslas skola.*

Projekta rezultāti- infrastruktūra

Projekta ietvaros notiks remonta/rekonstrukcijas darbi 10 ēkās, kurās tiks aprīkotas radošās darbnīcas, tiks aprīkoti 4 radošie centri.

- Rekonstruēta konferenču - apmācību zāle un apmācību klase, iegādāties aprīkojumu Radošās informācijas centram un datorklasei – Šauļu attīstības aģentūrā;
- Rekonstruēta un pielāgota radošām darbnīcām Saimniecības ēka Liepājas mākslas skolā izveidojot foto, video, animācija un skaņas apstrādes atvērto multifunkcionālo studiju, atvērto skaņas un attēla montāžas studiju, modes skašu zāli un izstāžu zāli u.c. ;
- Nodarbību telpu renovācija Jelgavas mākslas skolā un teritorijas labiekārtošana Bērnu un jauniešu centrā „Junda”, radošo darbnīcu „OLA” un „Esi vesels” aprīkošana;
- Rokišķu Jauniešu centra renovācija, studiju remontdarbi, 2 radošo darbnīcu, mākslas galerijas, kompjūteru centra aprīkošana;
- Telpu renovācija Kuldīgas mākslas skolā daudzfunkcionālas laboratorijas un mācību klases iekārtošanai;

Projekta rezultāti- infrastruktūra(2)

- Telpu renovācija Svitenes muižā (Svitenes pamatskola) mākslas studijas un izstāžu zāles izveidei;
- Rekonstrukcijas darbi Pļaviņu mākslas skolā, keramikas darbnīcas aprīkjuma iegāde;
- Teritorijas labiekārtošana Visaginas bērnu centrā ainavu arhitektūras praktisko nodarbību nodrošināšanai, datorklases aprīkošana;
- Ozolnieku Tautas nama renovācija (atrodas arī mūzikas skola); mūzikas un lietišķās mākslas studiju aprīkošana, materiālu iegāde;
- Mansarda telpas izbūve Aizkraukles mākslas skolā, datordizaina centra aprīkošana.

Projekta rezultāti- infrastruktūra(3)

- Radošo industriju centra izveide Daugavpils mākslas skolā „Saules skola” – profesionālās literatūras un materiālu iegāde;
- Klaipēdas universitātes TV fakultātes laboratorijas aprīkošana ar profesionālu multimediju un video aparatūru;
- Radošā centra izveide Birstonas mākslas skolā, mūzikas instrumentu, podniecības aprīkojuma, skaņas un gaismas aprīkojuma un multimediju aprīkojuma iegāde;
- Skaņas un gaismas aprīkojuma iegāde Ventspils Jaunrades namam.

Paldies par uzmanību!

Ilva Kalnāja

Zemgales plānošanas reģions

Kultūras attīstības speciāliste

tālrunis: 63084947, mob. 26547558

e-pasts: ilva.kalnaja@zpr.gov.lv